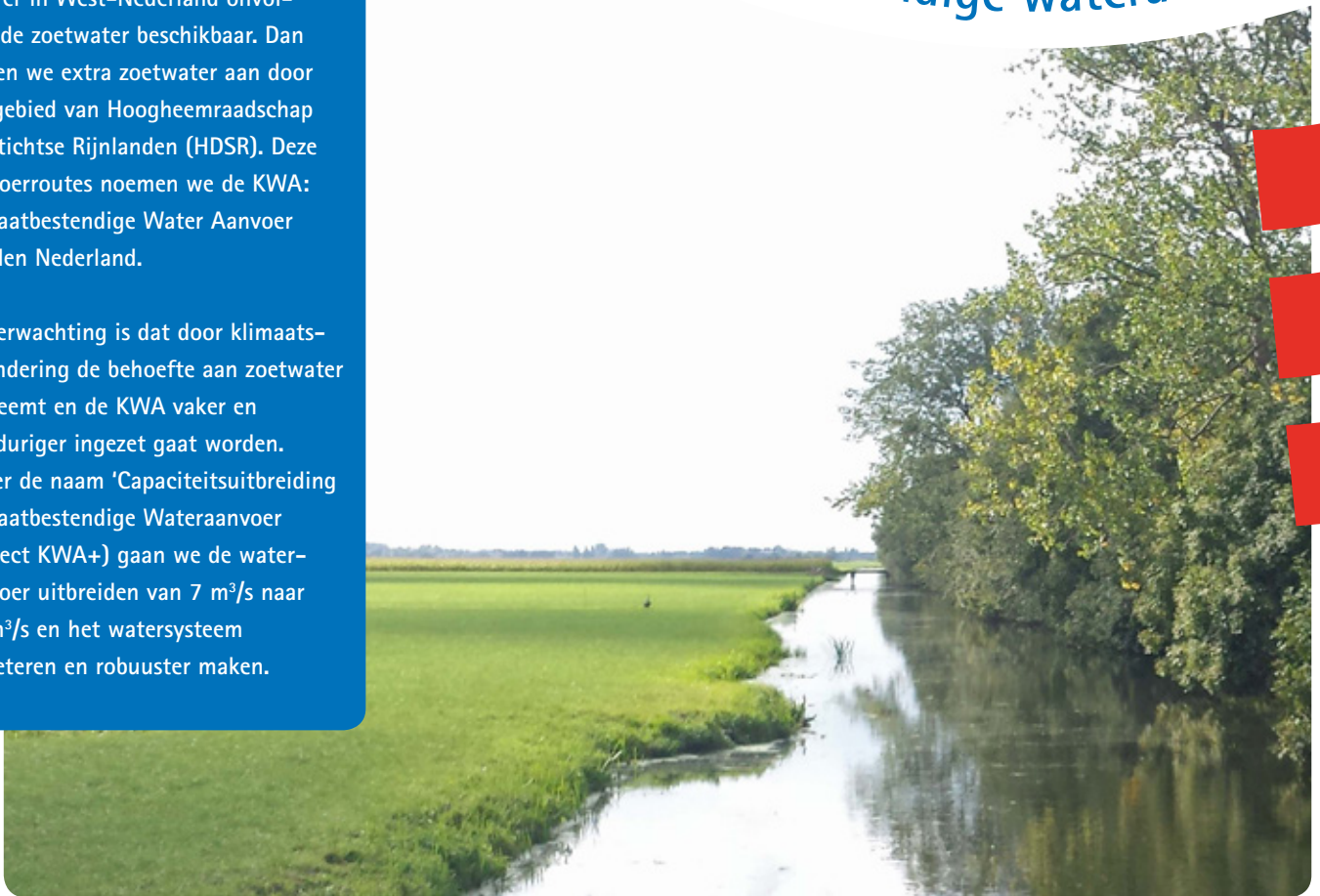

Capaciteitsuitbreiding klimaatbestendige wateraanvoer

Als het in Nederland langdurig droog is, is er in West-Nederland onvoldoende zoetwater beschikbaar. Dan voeren we extra zoetwater aan door het gebied van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR). Deze aanvoerroutes noemen we de KWA: Klimaatbestendige Water Aanvoer Midden Nederland.

De verwachting is dat door klimaatverandering de behoefte aan zoetwater toeneemt en de KWA vaker en langduriger ingezet gaat worden. Onder de naam 'Capaciteitsuitbreiding Klimaatbestendige Wateraanvoer (project KWA+)' gaan we de wateraanvoer uitbreiden van 7 m³/s naar 15 m³/s en het watersysteem verbeteren en robuuster maken.

Wat hebben we de afgelopen tijd gedaan?

De laatste nieuwsbrief die u over het project heeft ontvangen is al even geleden, namelijk in oktober 2020.

Wellicht heeft u afgelopen zomer in de kranten over de KWA gelezen omdat het weer een zeer droge zomer was. Hierdoor heeft het waterschap met de inzet van de KWA extra water naar het westen kunnen doorvoeren. De werking van de KWA is volop in de praktijk getest en hieruit is weer gebleken dat de geplande maatregelen nodig

zijn om genoeg water te kunnen doorvoeren in droge tijden.

Achter de schermen is hard gewerkt aan de verdere uitwerking van de plannen. We hebben veel (vervolg)onderzoeken gedaan, waaronder naar flora & fauna en bodemkwaliteit. Het waterschap wil bijvoorbeeld zeker weten dat de oevers en de bodem na verbreding van watergangen stevig genoeg zijn. Daarnaast hebben we gesprekken gevoerd met grondeigenaren en andere

belanghebbenden. Ook heeft het projectplan, waarin de voorgestelde maatregelen zijn beschreven, afgelopen zomer ter inzage gelegen, zijn vergunningaanvragen ingediend en is het definitief ontwerp van alle maatregelen gereed.

In deze nieuwsbrief leest u meer over de werkzaamheden van de afgelopen jaren, de huidige stand van zaken en blikken we vooruit.

Nieuwe situatie knooppunt Polsbroek

Aanvoerroute Lopikwaard

In droge tijden is extra water nodig voor het westen van Nederland. Eén van de routes waarlangs dit water wordt aangevoerd, loopt door de Lopikerwaard. Om de capaciteit van deze route te vergroten zijn verschillende maatregelen nodig. Langs een groot deel van de route (14 km) is het nodig de waterloop te verdiepen en te verbreden en gebruiken we bestaande parallelle watergangen. Een gevolg is ook dat tijdens de inzet van de KWA, de peilen stijgen die hoger zijn dan het afgesproken zomerpeil in het peilbesluit. Daarnaast zijn aanleg (en vervanging) van bruggen, (inlaat)duikers, bodem- en oeverbescherming, een natuurvriendelijke oever en een stuw onderdeel van de plannen.

Knooppunt Polsbroek

Een deel van de maatregelen in de Lopikerwaard is afgerond. De grootste flessenhals in de route is als eerste aangepakt: knooppunt Polsbroek. We hebben hier o.a. een extra watergang gegraven, een watergang verbreed, twee landbouwbruggen en een nieuwe verkeersbrug gebouwd. Deze werkzaamheden zijn in januari jl. afgerond.

Onderzoeken

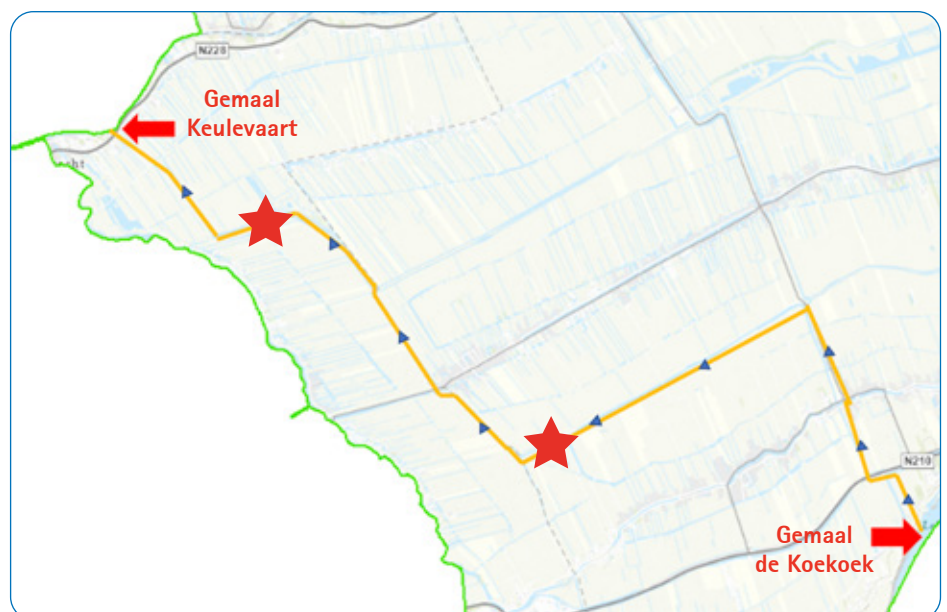
Onderzoek flora & Fauna

Uit het onderzoek naar de flora en fauna in het gebied blijkt dat delen van het projectgebied overwinteringsgebied zijn voor de heikikker. De smallere watergangen zijn ook voortplantingsgebied voor deze kikker en leefgebied voor de platte schijfhoren (een onderwaterslak). Beide soorten zijn beschermd. Voor de effecten van de werkzaamheden op deze soorten is een ontheffingsaanvraag ingediend bij de provincie. Voorwaarden in deze ontheffing zijn dat we maatregelen gaan nemen om de gevolgen van de werkzaamheden voor de soorten zoveel als mogelijk te voorkomen of te beperken. Gebieden in de nabijheid van het projectgebied worden bijvoorbeeld geschikt gehouden zodat er voldoende leefgebied beschikbaar blijft. Ook wordt tijdens de werkzaamheden rekening gehouden met de algemene (niet beschermde) dier- en plantensoorten in het gebied.

Onderzoek archeologie

Om de archeologie in kaart te brengen zijn bureau- en veldonderzoeken uitgevoerd. Hieruit is naar voren gekomen dat op twee locaties (zie afbeelding hieronder) een

grotere kans is dat er archeologische resten aanwezig zijn in de bodem. Dit betekent dat wanneer we hier aan het werk gaan, een archeoloog aanwezig is om de werkzaamheden te begeleiden.

Op de locatie aangeduid met een rode ster kunnen archeologische resten aanwezig zijn.

Onderzoek cultuurhistorie

In het ontwerp is rekening gehouden met het behouden van de cultuurhistorische waarden en herkenbaarheid van het landschap. Zo zijn in het ontwerp waar mogelijk oude molenplaatsen, karakteristieke lengtesloten en historische kades behouden.

Helaas is dat niet op alle plekken mogelijk. Zo moeten we een lengtesloot dempen die karakteristiek is voor het landschap, omdat het agrarische perceel na de verbreding van de hoofdwatgang anders te smal is om te bewerken. Door het ontwerp aan te passen, voorkomen we dat een kade verdwijnt. De kade wordt wel smaller omdat we de watgang gaan verbreden om meer water door te kunnen voeren.

Voor de beperkte overgebleven effecten op het landschap is een vorm van landschappelijke compensatie nodig. Na vele mogelijkheden te hebben onderzocht en besproken met de provincies Utrecht en Zuid-Holland is besloten om een bestaande wandelroute in het gebied op te waarderen. Dit betekent dat wandelaars via een online platform, al lopend langs de route, op hun smartphone informatie kunnen ophalen over het landschap, de natuur en de cultuurhistorie van de omgeving.

Ook zal in het ontwerp van een te vervangen wandelbrug een verwijzing worden opgenomen naar de voormalige touwindustrie (verbouwen van vlas/hennep) als referentie naar het verleden. Gemeente Krimpenerwaard en werkgroep behoud Lopikerwaard hebben meegedacht aan de invulling van deze wandelroute.

Deze oude molenplaats wordt behouden

Onderzoek bodem en oeverstabiliteit

We hebben onderzoek gedaan naar de stevigheid van de bodem en oevers. Dit is nodig omdat watergangen verbreed en verdiept worden en dit hier invloed op kan hebben. Op die locaties waar de bodem en oevers in de nieuwe situatie niet stevig genoeg zijn, gaat het waterschap versteviging aanbrengen. Dit gebeurt bijvoorbeeld door het plaatsen van een palenrij onder water.

Archeologisch onderzoek

Grondverwerving

Om de maatregelen langs de Lopikerwaardroute uit te kunnen voeren is het nodig om grond te verwerven. Vanaf het begin van het project is gekeken om de doelstellingen van

het project te behalen op zo min mogelijk grond van derden. Na het afwegen en optimaliseren van verschillende varianten is uiteindelijk gekozen voor een variant

waarbij in totaal ongeveer 4 hectare grond benodigd is. Hierover zijn we in gesprek met de grondeigenaren.

Uitwerking van de plannen en planning

Projectplan

Het ontwerp-projectplan Lopikerwaard heeft van 16 mei tot en met 27 juni 2022 ter inzage gelegen. Op 1 juni jl. is een informatieavond gehouden. Op het plan is een aantal zienswijzen ingediend. In het zienswijzerapport staat of dit heeft geleid tot aanpassingen in het plan. Het definitieve projectplan is op 18 oktober jl. vastgesteld. Het projectplan en het zienswijzerapport kunt vinden op www.hdsr.nl/kwa

Bestek en aanbesteding

De plannen voor de Lopikerwaard zijn uitgewerkt naar concrete maatregelen. Omdat dit project uit veel verschillende maatregelen bestaat, heeft dit proces lang geduurd. Het bestek is klaar. Hierin staan de technische details, maar ook juridische afspraken, de voorgeschreven materialen en de uitvoeringsvoorwaarden. Begin maart is de aanbesteding gestart. Belangrijk voor ons is dat de aannemer die het werk gaat uitvoeren ervaring heeft met het werken in slappe veengrond, kenmerkend voor de Lopikerwaard. Daarnaast beoordelen we de aannemers op de kwaliteit van het uitvoeringsplan en de manier waarop hij de afstemming met de omgeving gaat invullen. Naar verwachting is de aannemer in de zomer bekend.

Start uitvoering september 2023

Wanneer de aannemer bekend is, start de werkvoorbereiding. De eerste voorbereidende werkzaamheden verwachten we in augustus te kunnen uitvoeren. Voorafgaand aan de uitvoering organiseren we een informatieavond om u te informeren over de werkzaamheden, welke gevolgen dit kan hebben en welke maatregelen wij nemen om overlast zoveel mogelijk te beperken.

binnenkomt is niet alleen voor ons, we voeren ook nog een deel door naar onze bureaus Delfland en Schieland de Krimpenerwaard. Afgelopen zomer hebben we een pluim gekregen van onze gebruikers voor het beschikbaar houden van voldoende zoet water. Met de KWA+ zetten we er op in om dit niveau ook in de toekomst vol te houden.'

Waar doen we het voor?

Het project KWA+ voert ons waterschap samen uit met het hoogheemraadschap van Rijnland in Leiden. Waldo von Faber, lid van het dagelijks bestuur van Rijnland legt uit waarom de KWA zo belangrijk is voor het westen van Nederland.

Net als de rest van Nederland ervaart Rijnland steeds vaker en langer droge periodes. Voor Rijnland is daarbij de grootste uitdaging om het water in het gebied voldoende zoet te houden. Hoogheemraad Waldo von Faber benadrukt het belang van de samenwerking:

'We hebben meerdere functies die afhankelijk zijn van zoet water. Denk aan de natuur en de agrarische sector. Daarnaast is het van belang om onze waterpeilen op niveau te houden om te voorkomen dat veenbodems extra dalen en de stabiliteit van keringen in gevaar komt. Wanneer de afvoer van de Rijn laag is wordt het voor ons steeds lastiger om via de reguliere weg (Hollandse IJssel bij Gouda) voldoende zoet water aan te voeren. Dan worden we geholpen door de KWA en binnenkort nog meer geholpen door de KWA+ om toch een constante stroom van zoet water aangevoerd te krijgen. Wat er

Colofon

Bureau Communicatie

Adres

Poldermolen 2
Postbus 550
3990 GJ Houten

Telefoon

030 634 57 00

E-mail

communicatie@hdsr.nl

Internet

www.destichtserijnlanden.nl/kwa

Meer informatie

Achtergrondinformatie over het project en de maatregelen, vindt u op www.hdsr.nl/kwa
Hier vindt u ook een animatie over het project: www.hdsr.nl/animatiekwa

Heeft u vragen? Mail of bel de omgevingsmanager Martijn Oosting via kwa@hdsr.nl of 06 202 94 006.

Het project KWA+ is een gezamenlijk project van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en hoogheemraadschap van Rijnland. Het project is onderdeel van het Deltaprogramma Zoetwater.